

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

ROMANYA

Sude GÜRCAN

Ticaret Müşaviri

Bükreş Ticaret Müşavirliği

1 Ekim 2020

Ülke Künyesi

Yüzölçümü: 238.291 km²

Nüfus: 20.121.641

Para Birimi: RON (LEİ)

GSYİH: 250 Milyar ABD Doları

	2019	2020*
GSYİH Büyüme:	% 4,1	-% 10,5
Enflasyon Oranı:	%3,8	%2,6
İşsizlik Oranı:	%3,9	%5,2

* Sayılık veriler (büyüme 2. çeyrek karşılaştırma) baz alınmıştır.

Covid-19 Güncel Durum ve Ekonomik Tahminler

- Salgının ekonomik etkileri konusunda çeşitli tahminler mevcuttur. Resmi tahminlere göre ekonominin %1.9 küçüleceği bütçenin %6.7 açık vermesi öngörülürken, ekonomistler ve ekonomiyle ilgili yorumlarda daralma için %8-9, bütçe açığı için ise 8-10,4'a kadar çıkan oranlardan bahsedilmektedir. IMF ise Romanya ekonomisinin %5 küçüleceğini tahmin etmektedir.
- Avrupa Komisyonu 4 milyar RON (yaklaşık 0,8 milyar Euro) değerindeki destek paketinin Romanya Devletine 4 milyon üzerinde ciroya sahip olan ve pandemiden etkilenen firmalara dağıtılmak üzere tahsis edilmesini Temmuz ayında onaylamıştır.
- Romanya'da 1 Ekim tarihi itibariyle 129.658 kişiye Covid-19 virüsü teşhisi konulmuş olup; 103.994 kişi iyileşmiş, 4.862 kişi hayatını kaybetmiştir. 30 Eylül 2020 itibarı ile vaka sayısı en üst seviyeye ulaşarak 2.158 vaka olarak gerçekleşmiştir.
- Halihazırda Türkiye-Romanya uçak seferleri yapılmaktadır, ülkeye Türkiye'den gelen Romen vatandaşı olan veya Romanya'da oturma iznine sahip olan kişiler ile D tipi vize sahipleri ülkeye seyahat edebilmektedir.

Romanya Dış Ticaret Verileri

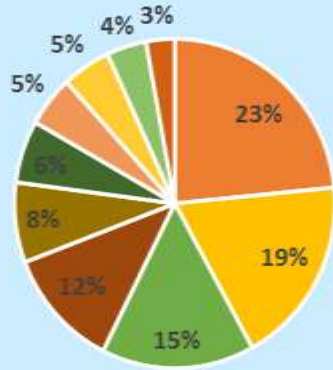
(Milyar ABD Doları)	Romanya Toplam İhracat	Romanya Toplam İthalat	Romanya Dış Ticaret Hacmi	Değişim İhracat	Değişim İthalat
2018	80,078	97,861	177,939	28%	29%
2019	76,898	88,814	165,712	-4%	-9%
2019 5 ay	33,011	40,371	73,382	-19%	16%
2020 5 ay	26,766	34,111	60,877		

- Romanya'nın en fazla İthalat Yaptığı Ülkeler: Almanya, İtalya, Macaristan, Polonya, ÇHC, Fransa, Türkiye (2019 yılında 7. sırada %4,3)
- Romanya'nın en fazla İhracat Yaptığı Ülkeler: Almanya, İtalya, Fransa, Macaristan, İngiltere, Polonya, Bulgaristan, Türkiye (2019 yılında %3 pay 8. sırada)

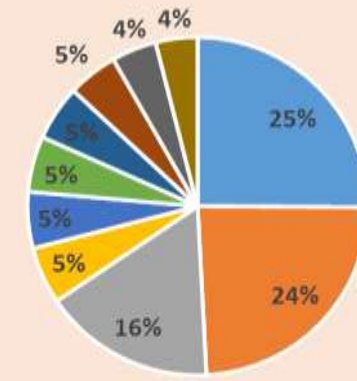
Ürün Bazında Romanya Dış Ticaret Verileri

Romanya'nın İthalatının Sektörel Dağılımı

- Elektrikli Makine ve Cihazlar
- Motorlu Kara Taşıtları
- Plastikler ve Mamulleri
- Demir Çelik
- Optik Aletler, Cihazlar
- Makinalar, Kazanlar, Mekanik Cihazlar
- Mineral Yakıtlar, Yağlar
- Eczacılık Ürünleri
- Demir Çelikten Eşya
- Kauçuk ve Kauçuktan Eşya

Romanya'nın İhracatının Sektörel Dağılımı

- Elektrikli Makine ve Cihazlar
- Makinalar, Kazanlar, Mekanik Cihazlar
- Mineral Yakıtlar, Yağlar
- Optik ve Aletler
- Demir Çelikten Eşya
- Motorlu Kara Taşıtları
- Mobilyalar
- Hububat
- Kauçuk ve Kauçuktan Eşya
- Demir Çelik

Türkiye-Romanya İkili Ticaret Verileri

2018				2019				DEĞİŞİM			
İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
3.867.039.651	2.447.471.127	6.314.510.778	1.419.568.524	4.073.195.350	2.770.907.789	6.844.103.139	1.302.287.561	5%	13%	8%	-8%

2019 OCAK-TEMMUZ				2020 OCAK-TEMMUZ				DEĞİŞİM			
İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2.407.392.825	1.617.317.318	4.024.710.143	790.075.507	2.086.153.903	1.421.269.017	3.507.422.920	664.884.886	-13%	-12%	-13%	-16%

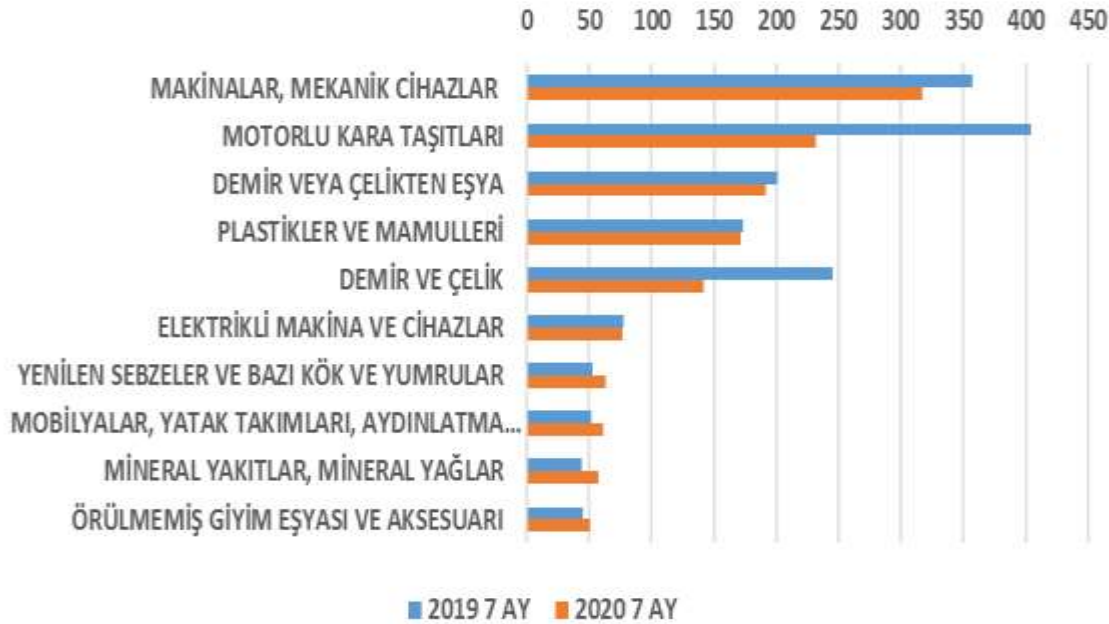
- Ülkemizin genel ihracat sıralamasında 11. sırada yer alan Romanya, ülkemizin Balkan coğrafyasındaki önemli bir ticaret ortağı olarak ön plana çıkmaktadır.

Türkiye-Romanya İkili Ticaret Verileri

Romanya'ya İhracatımızın Sektörel Dağılımı

Milyon \$

Romanya'dan İthalatımızın Sektörel Dağılımı

Milyon \$

Romanya Pazarı: İş Yapma Fırsatları, Avantajlar, Sorunlar

İhracatı Potansiyel Taşıyan Ürünler

- ❖ Otomotiv ve makine
- ❖ Demir çelik
- ❖ Yaş meyve-sebze
- ❑ Sabunlar, yüzey temizleme ürünleri
- ❑ Mobilya
- ❑ Tekstil konfeksiyon ürünleri
- Tarım makinaları
- Bağışıklığı artırıcı ilaçlar/ürünler

Pazarın Sunduğu Avantajlar

- AB üyesi olması nedeniyle gümrük vergisi avantajı
- AB fonlarından yararlanma
- Ekonomik göstergelerde istikrar
- Coğrafi konum
- Kültürel ve tarihi yakınlık
- Türkiye'ye olan olumlu yaklaşım

Potansiyel Yatırım Alanları

- ✓ Sağlık Hizmetleri: Romanya'da sağlık alt yapısının güçlü olmaması, diğer AB ülkelerine göçe bağlı olarak yaşlılık oranının artması, pandemi ile mücadele
- ✓ İnşaat Sektörü: Üst Yapı ve özellikle pandemi döneminde altyapı alanında iş fırsatları
- ✓ Bilgi İşlem Teknolojileri

Karşılaşılabilecek Sorunlar

- Nitelikli İşçi Temini Sorunu
- Bürokratik İşlemlerin Uzaması
- Çalışma ve Oturum İzinleri

Romanya Tarafından Sağlanan Yatırım Teşvikleri

Yatırım değerinin en az 1 milyon Euro olması halinde;

- Yeni bina inşaatı giderleri,
- Mevcut bir binanın kira giderleri,
- Fikri mülkiyet haklarına ilişkin giderler,
- Teknik malzeme ile ekipman için yapılan sermaye harcamaları teşvik edilmektedir.

Teşvik oranları yatırıma yapıldığı bölgeye göre farklılık göstermektedir.

- Teşvik oranı Bükreş’de %15,
- Batı Bölgesi ve Ilfov’da %35,
- Ülkenin diğer bölgelerinde ise %50 olarak belirlenmiştir.

Romanya'da Uygulanan Vergiler

- Gelir vergisi oranı %10
- Kurumlar vergisi oranı %16
- KDV oranı %19
- Gıda ve ürünleri, alkolsüz içeceklerdeki KDV oranı %9
- Kitap, dergi, müzelere giriş ücreti, sinema ve kültürel faaliyetlerdeki KDV oranı %5'tir.
- Ayrıca, yazılım mühendisliği, IT sektöründe istihdam edilen personel, Ar-Ge kapsamında çalışan personel ile inşaat işçilerinin gelir vergilerinde avantajlı uygulamalar mevcuttur.

Romanya'daki Mevcut Türk Yatırımları

2019 yılı Aralık ayı itibariyle Romanya'da kayıtlı 15.832 Türk firması bulunmaktadır. Söz konusu firmaların Romanya'ya toplam sermaye transferi 811,9 milyon Dolar'dır. Türkiye kurulan firma sayısı açısından Almanya ve İtalya'nın ardından 3'üncü sırada yer alırken, söz konusu firmaların sermaye büyüklükleri açısından 16'ncı sırada yer almaktadır.

Öte yandan, üçüncü ülkeler üzerinden Romanya'ya yatırım yapan Türk firmaları resmi verilerde Türk yatırımı olarak görülmemekle birlikte, söz konusu yatırımlar da dikkate alındığında ülkemizin Romanya'daki doğrudan yatırım meblağı sıralamada çok daha üst seviyelere ulaşmaktadır.

Firmalarımızın faaliyet gösterdikleri sektörler: Bankacılık, İnşaat, Otomotiv, Beyaz Eşya, Demir-Çelik, Ağaç-Orman Ürünleri, Hazır Giyim, Mobilya, Mücevherat, Gıda Ürünleri, Kozmetik, Sağlık Hizmetleri ...

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER
